

't Verskil speelt participatief theater: suïcide is een onderwerp dat besproken mag worden

THEATER

Sippie Miedema

Leeuwarden | Het nieuwe theatercollectief 't Verskil wil maatschappelijke thema's op de kaart zetten. Op basis van verhalen en ervaringen van deelnemers wordt het onderwerp uitgediept. Zaterdag is de première van de tweede grote voorstelling van 't Verskil: Project Poging nr. 19273, over suïcide.

Sinds haar twaalfde denkt Eva Jongen (29) soms aan suïcide. Mensen kunnen schrikken als ze dat vertelt, weet ze. „Gelukkig heb ik veel mensen met wie ik er goed over kan praten, die niet in paniek raken. Maar ik weet ook dat er mensen zijn die bang zijn dat ze iets verkeerd zeggen als het daarover gaat.”

En, eerlijk toegegeven, soms vindt ze het zelf ook lastig om erover te beginnen als ze iemand kent die kampt met dergelijke gevoelens. „En dat terwijl ik er zelf mee bekend ben.”

Catharsis

Daarom wilde Jongen graag meewerken aan het project van theatercollectief 't Verskil. Het onderwerp moet besproken worden, en dit is een mooie manier. Ze werd gevraagd door haar vroegere docent Frank Elsdijk, met wie ze een paar jaar eerder al eens sprak over het collectief. „De voorstelling voelt voor mij als een catharsis. Al merk ik dat het de laatste weken ook wel wat zwaar wordt om er zo veel mee bezig te zijn. Maar de voorstelling zelf, daar word ik blij van. Een vriendin van me verwoordde het mooi: het is een feestje, een beloning voor al het werk dat we hebben gedaan.”

Meespelen als acteur voelde niet goed. Maar meeschrijven aan de liedjes in de voorstelling en gedichten schrijven voor de expositie bij de voorstelling bleek een goede manier om haar bijdrage te leveren. „Vroeger schreef ik best veel, maar sinds m'n puberteit ben ik eigenlijk niet meer zo creatief bezig. Maar ik heb ontdekt dat ik dit kan. Dat is leuk. En spannend: dat straks iedereen het kan lezen.”

Initiatief

't Verskil is een initiatief van Frank Elsdijk en Carolien Tiedema. Elsdijk kwam met participatief theater in aanraking in Rotterdam, en sindsdien leefde bij hem de wens er ook zelf iets mee te doen. In Tiedema, eveneens theatermaker, vond hij een gelijkgestemde.

Hun eerste voorstelling (tevens afstudeerproject voor Tiedema) *Hoor mij, zie mij, help mij* ging erover hoe het is

als je er niet bij hoort. Na een 'proefvoorstelling' over het thema zelfmoord besloten ze dat dat hun volgende project moest worden. „Mensen begjinne der net sa gau oer. Der hinget in soad skamte oan. De omjouwing wit faak net hoe't se reage-arje moat.”

Terwijl bij een regulier toneelstuk er meestal een kant-en-klaar script ligt, werken Elsdijk en Tiedema op een andere manier. Ze gaan de wijk in, vragen mensen mee te doen aan hun workshops en vragen naar hun ervaringen met het onderwerp. „Suïcide is een thema waar veel mensen mee te maken hebben, doordat ze iemand kennen die ermee heeft geworsteld bijvoorbeeld.”

Op basis van die verhalen schrijven Elsdijk en Tiedema een stuk.

Actueler

Marty Heijn is ook een van de deelnemers. Ze deed al mee aan het eerste stuk van 't Verskil, en zei meteen ja toen haar werd gevraagd om opnieuw mee te doen. „De eerste keer was ik in de veronderstelling dat ik naar een toneelstuk zou gaan, maar toen bleek dus dat dat nog gemaakt moest worden.”

Uiteindelijk ging ze naar alle workshops en ontdekte ze toneelspelen als nieuwe hobby. Bij het onderwerp suïcide is ze niet direct betrokken. „Maar ik ken wel mensen die een

Door corona is het onderwerp nog actueler geworden. Er is veel eenzaamheid

Marty Heijn

Denk je aan zelfdoding of maak je je zorgen om iemand? **Erover praten helpt en kan anoniem** via de chat op www.113.nl of telefonisch op 113 of 0800-0113.

poging hebben gedaan. En ik zie ook dat met name jonge mensen het tegenwoordig heel lastig hebben. Door corona is het onderwerp nog actueler geworden. Er is veel eenzaamheid.”

Project Poging nr. 19273 gaat over een jonge vrouw die voor haar gevoel in een uitzichtloze tunnel terechtkomt en dan een zelfmoordpoging doet. Haar omgeving had helemaal niet in de gaten dat het zo slecht met haar ging. Zelfs haar vader niet, een positieve man die zelfhulpboeken schrijft, of haar altijd bezorgde zus.

Niet iets engs

Het verhaal van het stuk is niet het verhaal van Eva. „Ik heb nooit een poging gedaan.”

Maar met name de reacties van de omgeving herkent ze. Ze hoopt dat het publiek uit het verhaal meekrijgt dat het onderwerp bespreekbaar is. „Het is niet iets engs. Voor mij heeft erover praten juist geholpen in het relativeren van de suïcidale gedachten, en het zorgt er ook voor dat de hyperfocus op suïcide als enige optie doorbroken wordt. Het onderwerp kan mensen afschrikken, maar dat is niet nodig. Het mag erover gaan.”

Project Poging nr. 19273 door 't Verskil Collectief, 17 en 18 februari in Theater De Bres in Leeuwarden en 23 februari in Tromp Theater in Leeuwarden. Er zijn nog kaarten beschikbaar

Scène uit de Project Poging nr. 19273 van 't Verskil Collectief. fd

KORT NIEUWS

WAARDERING

Súdwest geeft mantelzorgers honderd euro

Mantelzorgers in Súdwest-Fryslân krijgen dit jaar honderd euro mantelzorgwaardering van de gemeente. „Mantelzorgers zijn van onschatbare waarde. Iemand van wie je houdt, wordt ziek en daar zorg je voor. Soms dag en nacht. Voor sommige mensen is dat vanzelfsprekend, maar dat is het niet”, zegt wethouder Marianne Poelman. De mantelzorgwaardering kan aangevraagd worden via de website van de gemeente, door langs te komen bij een Stipepunt van Stichting Sociaal Collectief of bij SWF Tichtby.

LEEWARDEN

Stadsprijs voor poppetjes op straat

Michel Tilma, bekend van de miniatuurpoppetjes op verrassende plaatsen in de openbare ruimte in Leeuwarden, heeft de Pommeranten Pries 2022 gewonnen. De prijs van de Leeuwarder Historische Vereniging Aed Levwerd is bedoeld voor een organisatie of persoon die op cultureel of historisch gebied een belangrijke rol heeft gespeeld in Leeuwarden. Tilma gaf vorig jaar kleur aan de stad met zijn piepkleine poppetjes, die hij op allerlei plekken in de stad neerzette. Inmiddels is er een stadswandeling die langs 38 locaties en 49 taferelen gaat. Volgens de jury heeft Tilma daarmee een eigen stempel op de stad gedrukt.

NOORDOOST-FRYSLÂN

Stroomstation Dokkum zit vol

Grootverbruikers als supermarkten, kantoren, fabrieken en grootschalige horeca kunnen voorlopig geen nieuwe vestiging beginnen rond Dokkum en op Ameland en Schiermonnikoog. Volgens netbeheerder Liander zit het elektriciteitsstation Dokkum op de maximale capaciteit. Eerder al konden bedrijven in gebieden rond Leeuwarden, Heerenveen, Drachten en Harlingen door een vol stroomnet niet uitbreiden of een nieuwe vestiging open. Voor ondernemers met een contract, consumenten en kleine ondernemers met een aansluiting niet groter dan 3x80 ampère zijn er geen gevolgen. Rond 2031 is het station uitgebreid.